

Zápis z pracovního jednání SCLLD – prioritní oblasti rozvoje

Dne: 13. 3. 2014, Staré Město – OÚ

Přítomni: podle prezenční listiny

Program:

1. Shrnutí dosavadního postupu prací
2. Seznámení s výstupy workshopu 12. 2. 2015
3. Vize
4. Definování hlavních rozvojových témat (prioritní oblasti)
5. Diskuze nad prioritními oblastmi a hledáním řešení problémů, diskuze nad strategickými cíli

1. Shrnutí dosavadního postupu prací

Úvodem všechny přivítal p. Macrineanu, pracovník MAS pro realizaci strategie. Seznámil přítomné s programem pracovního setkání.

2. Seznámení s výstupy workshopu ze dne 12. 2. 2015

Paní Kirschnerová představuje strom problémů a SWOT analýzu, která byla upravena dle došlých připomínek.

3. Vize

Účastníkům je představena vize: *Hrubý Jeseník, region, který je příjemným místem k životu, práci, podnikání i rekreaci. Území využívající své přírodní předpoklady, lokalizaci i minulost k dalšímu rozvoji.*

Vize by měla být pozitivní. Území má svoje limity, ale i mnohé předpoklady k rozvoji a na těch je možné stavět.

4. Definování hlavních rozvojových témat (prioritní oblasti)

Paní Ligocká představuje hlavní pilíře strategie:

Vybavenost – služby a infrastruktura

Práce – zaměstnanost, podnikání a vzdělání

Příroda a krajina - ochrana a péče, ovzduší a voda

5. Diskuze nad prioritními oblastmi a hledáním řešení problémů, diskuze nad strategickými cíli

Sociální služby

Paní Kudelová hovoří o službách pro seniory, o potřebě denního stacionáře, terénních službách, které by se postaraly o seniory v jejich přirozeném prostředí popř. o potřebě hospicu. Ostatní účastníci se shodují, že pro seniory je lepší zůstat doma, kde se postarají jejich příbuzní. Kde to nebude nutné, by měly fungovat terénní služby, hospic je finančně náročný. Je navržen mobilní hospic.

Paní Ligocká se ptá, zda-li je nutné soustředit sociální služby i na jinou skupinu, než jsou senioři? např. Romové?

Účastníci upozorňují, že sociální vyloučení není v této oblasti problém jen Romů ale i ostatních obyvatel.

Pan Jedlička uvádí příklad v Bruntále, kde existují sociálně vyloučené lokality, fungovala zde tříletá spolupráce s Agenturou pro sociální začleňování, došlo ke snížení kriminality a situace se nezhoršovala jako v severočeských městech. Nyní je nově s ASSZ podepsána smlouva. Je potřeba řešit ubytovny, které žijí ze sociálních dávek uživatelů. Dále uvádí příklady práce činnosti občanského sdružení Liga. Ta provozuje již několik let sociální podniky (Malé technické služby, Zelená dílna, připravuje nový podnik zaměřený na stěhovací služby a dále renovaci a prodej starého nábytku).

Pan Božovský uvádí, že na malých obcích je situace horší, ve Dvorcích dochází k velké fluktuaci těchto občanů. Podmínky ubytoven jsou až nemravné. Není možné s touto skupinou dlouhodobě spolupracovat, protože v obci pobývají jen několik měsíců.

Pan Jedlička se vrací ke službám určeným seniorům, uvádí, že v péči o seniory vidí prostor v odlehčovacích službách. V záměru města je vybudovat denní stacionář pro seniory v budově bývalé MŠ.

Paní Kudelová se domnívá, že pokud se bude pracovat s určitými znevýhodněnými skupinami obyvatel a situace se bude zlepšovat, bude to mít příznivý vliv i na většinu území. Pan Božovský uvádí problém s bezpečností, především absencí policejní hlídky v obcích. Přibližuje problémy s dojížděním hlídek Policie ČR z Bruntálu.

Paní Metelková uvádí, že z meziobecní spolupráce vzešla potřeba řešení komunitního plánování sociálních služeb na celém území.

Zdravotnické služby

Pan Božovský uvádí, že na obcích jsou zdravotnické služby nedostatečné, lékař dojíždí jen určité dny, chybí specializovaní lékaři. Nutné dojíždění do vzdálenějších měst. Je obtížné získat lékaře, který by si na obci zřídil trvalou praxi.

Pan Meca se ptá, zda-li by nebyla vhodná marketingová akce?

Pan Božovský uvádí, že oslovili lékařské fakulty, nabízejí levné bydlení. Pro lékaře to není atraktivní. Paní Škařupová uvádí, že je obtížné sehnat popř. zřídit vhodné prostory pro lékaře. Pan Meca uvádí, že v území je dostatek vhodných objektů pro sociální služby, pan Božovský ale uvádí, že je většinou nutná rekonstrukce.

Školství

V území není problém s nedostačujícími kapacitami, ba právě naopak, venkovské školy mají nízkou obsazenost, fungují na výjimku. Pan Meca uvádí, že především venkovské školy mají horší vybavení, je potřeba jejich obnova. Nutná je propagace technického vzdělání a řemesel. Podpora volnočasových aktivit. Problém je s financováním těchto aktivit. Vidí příležitost pro MAS, která by mohla dělat typové projekty pro více škol současně.

Paní Škařupová si myslí, že je důležitá podpora venkovských škol, pan Božovský se přidává, škola ve Dvorcích je vybavena dobře, nikdo se nevěnuje volnočasovým aktivitám, je problém s učiteli. Pan Meca uvádí, že chybí podpora sportovní a klubové činnosti. Mohla by vzniknout MAS liga ve florbalu.

Pan Sekanina uvádí, že je důležitý vztah mezi obcí a školou – role zřizovatele školy. Pro zájmovou činnost chybí čas a peníze pro učitele, MAS by mohla vyhledávat nadšence (modeláře atd.), kteří by něco mohli dělat i pro další, samozřejmě při vytvoření vhodných podmínek obcí. Mohla by vzniknout databáze těchto lidí. Obce a školy by měly mít vzájemnou důvěru a podporu. Chybí osvěta pro starosty, aby si uvědomili roli školy v obci.

Paní Ligocká se ptá na vzdělávání pedagogů?

Pan Božovský uvádí časové možnosti učitelů, na malých školách je nemá kdo zastoupit. Pan Sekanina se domnívá, že je potřeba naučit učitele práci s problémovými dětmi. Paní Kudelová upozorňuje na nedostatek asistentů pedagoga, je to přínos, ovšem chybí prostředky. Obdobná situace panuje i se školními psychology.

Pan Meca je k asistentům i vzdělávání pedagogů skeptický, vidí myšlenku ve vybavení škol a proškolení učitelů s novými technologiemi. Učitelé s novými technickými pomůckami neumějí pracovat.

Paní Ligocká se ptá na propojení zájmové činnosti s tradicemi?

Paní Škařupová uvádí, že se jí velmi líbil projekt Lidé lidem, kde byly ukázky a výuka tradičních řemesel, zemědělství, zahrádkaření. Mělo by existovat vhodné propojení se školami. Pan Sekanina uvádí, že je to vhodné pro venkovské školy. Škola by měla fungovat jako komunitní centrum obce.

Pan Božovský se domnívá, že by mohl fungovat sociální podnik, který by zajišťoval kulturní akce – materiálové zajištění. Potřebný materiál by obce koupily společně, pak by se navzájem půjčoval.

Infrastruktura – bydlení

Není žádoucí další výstavba, dostupných volných objektů a bytů je dostatek, bydlení by mělo být finančně dostupné. Pan Božovský vidí problémy s chátrajícími objekty, které hyzdí obce. Obce nemají možnosti jak je nechat odstranit – složité vlastnické vztahy, v majetku bank atd. Možnost urbanistického řešení obcí. Paní Metelková uvádí, že již navázala spolupráci s architekty, doufá, že se podaří vytvořit projekt na architektonické řešení vzhledů obcí ale i okolní krajiny.

Dopravní infrastruktura

Pan Meca uvádí příklady cyklostezek, které by mohly být vybudovány na území MAS. Mohla by být spolupráce na projektové dokumentaci, nutné vytvořit síť cyklostezek, které budou prioritně sloužit k možnosti dojíždění do práce. Upozorňuje na různé problémy s realizací cyklostezek.

Pan Božovský upozorňuje na špatné komunikace II. a III. třídy. Je nutná obnova. Na malých obcích jsou problémy s bezpečností, především přechody, ŘSD řeší velká města, na malé obce se nedostává. MAS by měla sjednocovat společné zájmy, měla by se vést debata k cyklostezkám, k dopravní dostupnosti, bezpečnostním prvků na silnicích. Rozvoj elektrocyklistiky, zajištění návazných služeb – místa k dobíjení, servis a údržba kol.

Přestávka 5 minut

Práce – zaměstnanost a vzdělávání

Pan Meca nastiňuje vizi podnikatelského inkubátoru nebo HUBu – sdílené prostory pro začínající drobné řemeslníky a podnikatele. Důležité pro rozjezd podnikání, v současnosti chybí podpora. Z dotazníkového šetření mezi žáky středních škol, vyplývá, že chuť k podnikání existuje, chybí podmínky. Důležitá je systematická podpora pro investory na celém území, koordinátor a vytvořená databáze volných ploch a objektů k podnikání v celém území, která chybí. Je důležitá spolupráce a sjednocení regionu.

Pan Havlík se ptá, jaká jsou nedostatková řemesla? Uvádí, že mnohá tradiční řemesla: ševci, čalouníci, opraváři elektrických spotřebičů se potýkají s nedostatkem zakázek. Domnívá se, že tudy cesta nevede. Pan Meca odpovídá, že začínající podnikatelé mohou vyrábět zboží, to vyvážet na českých trzích ale i proniknout na blízký polský trh. V dnešní době není problém mít e-shop. Pan Novák se ptá, kdo bude financovat provoz inkubátoru? Pan Meca přibližuje provoz inovačního centra Jihomoravského kraje. Důležitá je také poradenská činnost. Upozorňuje i diverzifikaci oborů, není vhodné, většinu obyvatel zaměstnávat ve stejných oborech.

Pan Meca uvádí, že by měly existovat roční placené stáže pro absolventy, co čtvrt roku by měl absolvent stážovat v jiné firmě. Pan Božovský uvádí, že je nutné mladé hned vtáhnout do pracovního procesu, nastartovat je. Měl by pomoci úřad práce potažmo stát.

Paní Metelková se ptá na rozvoj vysokorychlostního internetu v obcích, možnost práce z domova. Pan Božovský s Havlíkem jsou skeptičtí, domnívají se, že to není úloha obcí. Pan Sekanina uvádí, že pokud se obce sloučí, mohou tvořit nátlakovou skupinu na poskytovatele, aby dokryly oblast, kde pokrytí není dostačující.

Zemědělství

Paní Ligocká se ptá na situaci v místním zemědělství, na tradiční zemědělské produkty.

Pan Šanda uvádí, že současné zemědělství je deformováno dotacemi. Většině zemědělců tento systém vyhovuje, nic je nenutí se věnovat i jiným produkcím. Žádné tradiční plodiny a produkty zde nejsou. Pan Božovský se přidává, že je velmi málo zemědělců, kteří produkují vlastní produkci, většina se soustředí na pěstování podporovaných plodin, chov masného skotu a sečení travních ploch. Navíc mají techniku a lidské síly nepotřebují.

Cestovní ruch

Není to hlavní činnost ekonomiky, ale území má dost atraktivit, které mohou přitáhnout potenciální návštěvníky. Chybí spolupráce. Z diskuze vyplývá, že je nutné vytvářet takové prvky, aby se návštěvníci v oblasti zdržovali, vytvořit produktové balíčky, vytvářet sítě. Paní Kudelová mluví o práci Euroregionu Praděd, čte statistiky počtu návštěvníků v regionu. Ukazuje na vzrůstající trend návštěvnosti.

Pan Božovský se domnívá, že je nutné vidět regiony, kde tak cestovní ruch funguje a získat motivaci a nápady. Paní Škařupová vidí příležitost v krnovské škole cestovního ruchu, je nutné podchytit absolventy, často odcházejí hned po škole do Čech. Dále uvádí, že se ukazuje, že návštěvníci dávají přednost mluvenému slovu před množstvím popisných textů a tabulí. Důležitá činnost průvodců. Je nutné udělat propagaci, co region nabízí, vyzdvihnout drobné památky, pomístní názvy, místní historii. Území leží v Geoparku Jeseníky. Značné příležitosti jsou v rozvoji agroturistiky.

Na příštím setkání se dopracuje prioritní oblast krajina a životní prostředí. O dalším programu a termínu akce budou účastníci předem seznámeni.

Zapsal: Macrineanu